

**Przedmiotowy system oceniania z matematyki
w Publicznej Szkole Podstawowej
im. Stefana Batorego w Brodach
obowiązujący w roku szkolnym
2015/2016**

System oceniania z matematyki został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 6 listopada 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
3. Statutu Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Batorego w Brodach
4. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Batorego w Brodach
5. Programu nauczania matematyki „Matematyka z plusem” .

Spis treści

- I** Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów
- 1) Zasady oceniania
 - 2) Pomiar osiągnięć
 - 3) Przygotowanie się do zajęć

- 4) Prace pisemne
- 5) Odpowiedzi ustne
- 6) Prace domowe
- 7) Zasady informowania o osiągnięciach
- 8) Aktywność na lekcji
- 9) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z matematyki.

II Obszary aktywności

III Ogólne kryteria ocen z matematyki.

IV Dostosowanie wymagań z matematyki dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z matematyki oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania matematyki w poszczególnych klasach. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego semestru (roku). Na koniec semestru nauczyciel nie przeprowadza żadnych dodatkowych prac klasowych ani sprawdzianów. Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 3) Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, polecane przez nauczyciela.
- 4) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 5) Na lekcjach matematyki oceniane będzie:
 - Rozumienie pojęć matematycznych i rozumienie ich definicji
 - Znajomość i stosowanie poznanych praw matematycznych

- Prowadzenie rozumowań
- Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod
- Posługiwanie się symbolami i językiem matematycznym, odpowiednim do danego etapu kształcenia
- Czytanie tekstów matematycznych ze zrozumieniem
- Matematyzowanie problemów zawartych w treści zadań
- Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy matematycznej w praktyce
- Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia
- Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) Prace klasowe (sprawdziany)
- 2) Kartkówki
- 3) Odpowiedzi ustne
- 4) Prace domowe
- 5) Zeszyty ćwiczeń
- 6) Prace długoterminowe
- 7) Inne formy aktywności:
 - udział w konkursach
 - wykonywanie pomocy dydaktycznych
 - aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką
- 8) Obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości
 - jego aktywności na lekcji
 - pracy w grupie i w zespole klasowym

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.
- 3) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego
 - wykonanie zadania długoterminowego
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
 - przyniesienie zeszytu
 - przyniesienie zeszytu ćwiczeń

- przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji, w tym przyrządów geometrycznych.
- Uczeń ma prawo do trzykrotnego zgłoszenia w ciągu semestru nie przygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po trzykrotnym wykorzystaniu nie przygotowania się do zajęć za każde następane uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, o ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel. Nie przygotowanie nie dotyczy prac klasowych, sprawdzianów i testów. Prawo to nie obowiązuje na miesiąc przed wystawieniem ocen półrocznych i końcoworocznych. Uczniowie nie mogą skorzystać z tego prawa przy zapowiedzianej kartkówce.

4. Prace pisemne

- a) Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
- b) Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny:.
- c) Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów na oceny:

0% – 35% pkt. – niedostateczny
36% pkt.– 49% pkt. – dopuszczający
50% pkt. – 74% pkt. – dostateczny
75% pkt. – 89% pkt. – dobry
90% pkt. – 95% pkt. – bardzo dobry
96% pkt. – 100% pkt. – celujący

- d) Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno Pedagogicznych):
 - jeśli praca pisemna jest nieczytelna nauczyciel nie sprawdza jej - uczeń prezentuje swoje wiadomości w formie ustnej.
- e) Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.
- f) Prace klasowe (sprawdziany)
 - Prace klasowe lub sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.

- Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują co najmniej 1 dział programowy.
 - Praca klasowa jest zapowiadana tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym 10 dni roboczych.
 - W przypadku otrzymania z pracy klasowej oceny niezadowolającej uczeń ma prawo do poprawy, która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny.
 - Stopień uzyskany podczas poprawy prac pisemnych wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszego stopnia np.: 2/4. Jeśli uczeń otrzymuje drugą ocenę „1”, to wpisuje się ją obok pierwszej np.: 1/1, ale przy klasyfikacji traktuje się ją jako jedną ocenę niedostateczną.
 - Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny. Przyjmuje się, że w przypadku poprawiania oceny, ocena z poprawy ma taką samą wagę jak ocena poprawiana.
 - Prace klasowe, sprawdziany, diagnozy przedmiotowe, kartkówki są obowiązkowe i w przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek:
 - w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły nadrobić zaległości,
 - w terminie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły napisać zaległy sprawdzian/pracę klasową/diagnozę przedmiotową/kartkówkę, na zasadach uzgodnionych z nauczycielem.
 - W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej przez ucznia piszącego pracę klasową po długiej nieobecności, ma on prawo do poprawy tylko raz.
 - Poprawa nie może być powtórzeniem tej samej pracy klasowej.
- g) Kartkówki
- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich tematów. W przypadku kartkówki np. z tabliczki mnożenia zastrzega się możliwość zmiany powyższej reguły. Nie muszą być zapowiadane.

5. Odpowiedzi ustne

- Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich tematów.
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

6. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za brak pracy domowej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił sam wykonać zadanej pracy i pokazał pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub wykonał dwukrotnie więcej przykładów ze zbioru zadań dotyczących danego działu.

7. Aktywność na lekcji

Aktywność na lekcji oceniana plusami lub minusami (sześć „+” – ocena celująca, sześć „-” – ocena niedostateczna).

8. Praca w grupach – na ocenę wpływa:

- efekt końcowy,
- zaangażowanie oraz organizacja pracy w grupie,
- sposób prezentacji.

9. Kryteria oceny prac projektowych:

Zawartość merytoryczna (stopień wykorzystania dostępnych materiałów i ich różnorodność).	0 – 8 pkt.
Sposób prezentacji opracowanego materiału (zmieszczenie się w wyznaczonym czasie, kontakt z odbiorcami).	0 – 4 pkt.
Wykorzystanie różnorodnych technik, źródeł, materiałów podczas pracy nad projektem oraz w czasie prezentacji jego rezultatów.	0 - 4 pkt.
Zaangażowanie całego zespołu w pracę (jeśli projekt wykonywany jest zespołowo – każdy z członków zespołu musi umieć zaprezentować efekty projektu i odpowiedzieć na pytania go dotyczące).	0 – 2 pkt.
Systematyczność pracy nad projektem – realizowanie zadań zgodnie z ustalonym harmonogramem.	0 – 2 pkt.

Prace projektowe ocenia się według następującej skali punktowej:

- 0 – 5 niedostateczny
- 6 – 9 dopuszczający
- 10 – 14 dostateczny
- 15 – 17 dobry
- 18 – 19 bardzo dobry
- 20 – celujący

Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.

10. Prace dodatkowe (np.: postery, prezentacja multimedialna, pomoce dydaktyczne, referaty, ćwiczenia nadobowiązkowe) – na ocenę wpływa:

- oryginalność pracy,
- stopień trudności zadania,
- efekt końcowy,
- zaangażowanie,
- sposób prezentacji;

11. Udział w konkursach, turniejach, imprezach szkolnych i środowiskowych tematycznie związanych z danym przedmiotem – na ocenę wpływają osiągnięcia w konkursach:

- na szczeblu szkolnym – częściowa ocena celująca (minimum 80% punktów możliwych do uzyskania) i częściowa ocena bardzo dobra (minimum 70% punktów możliwych do uzyskania),
- na szczeblu rejonowym – ocena celująca z danego przedmiotu (minimum 70% punktów możliwych do uzyskania). na szczeblu wojewódzkim – kolejna częściowa ocena celująca.

12. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał .
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji oraz na bieżąco w dzienniku elektronicznym.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych oraz ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne, telefoniczne lub osobiste, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

13. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- a. Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia

- b. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna)
- c. Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II. Obszary aktywności

Obszary aktywności a wymagania na ocenę:					
Obszary aktywności	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	uczeń:	uczeń:	uczeń:	uczeń:	uczeń:
Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji	-intuicyjnie rozumie pojęcia, -zna ich nazwy, -potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć.	-potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli	-potrafi sformułować definicje, zapisać je, -operować pojęciami, stosować je	-umie klasyfikować pojęcia, -podaje szczególne przypadki.	-uogólnia, -wykorzystuje uogólnienia i analogie.
Znajomość i stosowanie poznanych twierdzeń	-intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia, -potrafi wskazać założenie i tezę, -zna symbole matematyczne	-potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach, -potrafi podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia.	-potrafi sformułować twierdzenie proste i odwrotne, -potrafi przeprowadzić proste wnioskowania	-uzasadnia twierdzenia w nietrudnych przypadkach, -stosuje uogólnienia i analogie do formułowanych hipotez.	operuje twierdzeniami i je dowodzi.
Prowadzenie rozumowań	-potrafi wskazać dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań	-potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach.	-analizuje treść zadania, -układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania.	umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania.	-potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności.
Posługiwanie się symboliką i językiem matematyki adekwatnym do danego etapu kształcenia	-tworzy, z pomocą nauczyciela, proste teksty w stylu matematycznym.	- tworzy proste teksty w stylu matematycznym	- tworzy proste teksty w stylu matematycznym z użyciem symboli.	-samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje.	-samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych
Analizowanie tekstów w stylu matematycznym	-odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów.	-odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów.
Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod	-zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, -stosuje je z pomocą nauczyciela.	- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach.	-stosuje algorytmy w sposób efektywny, -potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu.	-stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególnie przypadki i uogólnienia.	-stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych.

Stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów pozamatematycznych	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela.	- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin.
Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach	-prezentuje wyniki swojej pracy w sposób narzucony przez nauczyciela.	-prezentuje wyniki swojej pracy w sposób jednolity, wybrany przez siebie.	- prezentuje wyniki swojej pracy na różne sposoby, nie zawsze dobrze dobrane do problemu.	-prezentuje wyniki swojej pracy we właściwie wybrany przez siebie sposób.	-prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób, -dobiera formę prezentacji do problemu.

III. Ogólne kryteria ocen z matematyki

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- i. Potrafi zastosować poznaną wiedzę matematyczną do rozwiązywania nietypowych problemów z różnych dziedzin życia.
- ii. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy.
- iii. Wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy. Reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z matematyki. Bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy kwalifikując się do finałów. Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką. Rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Dzieli się wiedzą z innymi uczniami.

d. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- i. Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy.
- ii. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, sprawnie korzysta ze wskazówek nauczyciela do rozwiązywania zadań wykraczających poza program nauczania danej klasy.
- iii. Zawsze ma odrobione zadanie domowe, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, pomaga innym. Jest aktywny

- na lekcjach. Uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych z matematyki.
- e. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- i. Opanował w stopniu rozszerzającym wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie.
 - ii. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne z niewielką pomocą nauczyciela.
 - iii. Bierze czynny udział w lekcjach matematyki, zawsze jest do nich przygotowany i systematycznie odrabia zadania domowe.
- f. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- i. Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym.
 - ii. Spełnia wymagania podstawowe, potrafi rozwiązywać typowe zadania o niewielkim stopniu trudności.
 - iii. Zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach matematyki jest niewielka.
- g. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który
- i. Opanował wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie w stopniu koniecznym. Ma braki w opanowaniu wiadomości podstawowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki w dalszym etapie kształcenia.
 - ii. Przy wydatnej pomocy nauczyciela rozwiązuje bardzo proste zadania.
 - iii. Stara się uzupełnić brakujące wiadomości. Systematycznie bierze udział w zajęciach wyrównawczych z matematyki, wykazuje zainteresowanie możliwością poprawy ocen.
 - iv. Zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.
- h. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- i. Nie spełnia na poziomie koniecznym wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z matematyki.
 - ii. Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.
 - iii. Często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje matematyki bez usprawiedliwienia.

- iv. Nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen z matematyki stworzonymi mu przez nauczyciela. Nie korzysta z zajęć wyrównawczych lub często je opuszcza.

IV. Dostosowanie wymagań z matematyki dla ucznia o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

Cele edukacyjne:

1. Przystwojenie podstawowych pojęć i umiejętności matematycznych znajdujących zastosowanie w najprostszych sytuacjach praktycznych, a w szczególności opanowanie:
 - a) Wykonywanie obliczeń na liczbach naturalnych, ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
 - b) Umiejętności rozwiązywania zadań prowadzących do obliczeń arytmetycznych, użycia wzoru lub łatwego równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą,
 - c) Umiejętności wykorzystania najprostszych pojęć z geometrii w sytuacjach praktycznych, rozwój wyobraźni przestrzennej,
 - d) Wprowadzenie do gromadzenia danych, ich uporządkowanie i tworzenie najprostszej prezentacji.
2. WYROBIENIE nawyku obserwacji, eksperymentowania, samodzielnego poszukiwania i zdobywania informacji.

Wymagania

1. Liczby naturalne. Uczeń:
 - a) Odczytuje i zapisuje liczby naturalne mniejsze niż 9999 w dziesiętkowym układzie pozycyjnym,
 - b) Porównuje liczby naturalne stosując znaki $<$, $>$, $=$,
 - c) Dodaje, odejmuje, mnoży liczby naturalne w zakresie 100 i w tym zakresie dzieli przez liczbę jednocyfrową,
 - d) Stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań na liczbach naturalnych w wyrażeniach arytmetycznych, zawierających nie więcej niż 4 działania,
 - e) Dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
 - f) Podaje przykłady liczby pierwszej i złożonej,
 - g) Porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne w zakresie 1000,

- h) Rozwiązuje proste zadania tekstowe prowadzące do obliczeń na liczbach naturalnych w zakresie 1000,
- i) Zapisuje liczby od 1 do 12 w systemie rzymskim.

2. Liczby całkowite. Uczeń:

- a) Zapisuje i odczytuje liczby całkowite ujemne większe od -30 , zaznacza na osi liczbowej liczby całkowite od -10 do 10 .
- b) Porównuje liczby całkowite od -10 do 10 .

3. Ułamki zwykłe. Uczeń:

- a) Dzieli całości na 2 i 4 równe części przez zginanie, zgniatanie lub rozcinanie,
- b) Zapisuje ułamek jako iloraz liczb, skraca i rozszerza ułamek przez 2 i 3,
- c) Zamienia liczbę mieszaną mniejszą od 20 o mianowniku naturalnym od 1 do 10 na ułamek niewłaściwy i odwrotnie,
- d) Porównuje ułamki o tych samych mianownikach, odczytuje ułamki mniejsze od 20 o mianowniku naturalnym do 10 zaznaczone na osi liczbowej,
- e) Dodaje ułamki o tych samych mianownikach, odejmuje ułamki o tych samych mianownikach, gdy część ułamkowa odjemnej jest większa od części ułamkowej odjemnika, mnoży ułamki właściwe i niewłaściwe, mnoży i dzieli ułamki właściwe i niewłaściwe przez liczę.

4. Ułamki dziesiętne. Uczeń:

- a) Zapisuje liczbę w postaci ułamka dziesiętnego do dwóch miejsc po przecinku, zapisuje ułamek zwykły o mianowniku 10 i 100 w postaci ułamka dziesiętnego, zapisuje ułamek dziesiętny z co najwyżej dwoma miejscami po przecinku w postaci ułamka zwykłego,
- b) Zapisuje wyrażenia dwumianowane, złotówki i grosze, centymetry i milimetry i ich dziesiętną postać,
- c) Zaznacza ułamki dziesiętne na gotowej osi liczbowej. Porównuje ułamki dziesiętne,
- d) Dodaje odejmuje oraz dzieli ułamki dziesiętne przez liczbę jednocyfrową,
- e) Oblicza sumę, różnicę, iloraz i iloczyn ułamków dziesiętnych za pomocą kalkulatora.

5. Figury płaskie. Uczeń:

- a) Wskazuje i rysuje punkt, prostą, półprosta i odcinek,
- b) Rysuje proste prostopadłe i proste równoległe,
- c) Mierzy długości w centymetrach i milimetrach. Zamienia jednostki długości: metry na centymetry, centymetry na milimetry,

- d) Rysuje i rozpoznaje kąt, mierzy kąty i porównuje Kąty od 0 do 180 stopni
 - e) Rysuje i rozpoznaje trójkąt równoboczny i prostokątny
 - f) Zna sumę miar kątów w trójkącie,
 - g) Rozpoznaje i rysuje czworokąty: równoległoboki, prostokąty i kwadraty,
 - h) Rozpoznaje i rysuje wielokąty o liczbie boków mniejszej niż sześć, oblicza obwód takiego wielokąta, gdy długości boków wyrażone są liczbami naturalnymi,
 - i) Podaje sposób obliczenia pola kwadratu i prostokąta, równoległoboku i trójkąta. Oblicza pola w prostych sytuacjach praktycznych,
 - j) Rozróżnia i rysuje koło i okrąg,
 - k) Prawdłowo odczytuje skalę, rozumie pojęcie skali na mapie.
6. Bryły. Uczeń:
- a) Wskazuje podstawy, ściany i ściany boczne oraz krawędzie na modelach graniastosłupów prostych trójkątnych i czworokątnych, rysuje siatkę sześcianu
 - b) Rozpoznaje w sytuacjach praktycznych stożki, ostrosłupy, walce i kule,
 - c) Oblicza pole powierzchni i objętość sześcianu i prostopadłościanu z użyciem jednostek objętości bez zamiany tych jednostek.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- a) Wykonuje najprostsze obliczenia pamięciowe i pisemne na liczbach naturalnych, ułamkach zwykłych i dziesiętnych, a także za pomocą kalkulatora,
- b) Mierzy i oblicz długości, miary kątów, pola i objętości, czas i wagę w prostych sytuacjach praktycznych,
- c) Odczytuje dane z planu i mapy,
- d) Rozwiązuje zadania dotyczące prostych sytuacji praktycznych, prowadzących do obliczeń arytmetycznych lub zastosowania wzoru.

V. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy czwartej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ Zna zależności wartości cyfry od jej położenia w liczbie,

- ✓ Zna kolejność działań bez użycia nawiasów,
 - ✓ Zna algorytmy czterech działań pisemnych,
 - ✓ Umie zapisywać liczby słowami i potrafi odczytać liczby zapisane cyframi,
 - ✓ Zna jednostki miary i długości,
 - ✓ Rysuje odcinki o danej długości, odcinki równoległe i prostopadłe,
 - ✓ Oblicz obwód prostokąta i kwadratu,
 - ✓ Rozpoznaje koła i okręgi wśród innych figur płaskich,
 - ✓ Zna pojęcie ułamka jako części całości,
 - ✓ Umie dodawać i odejmować ułamki o tych samych mianownikach.
2. Ocena **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
- ✓ Dodaje i odejmuje w pamięci liczby dwucyfrowe bez przekroczenia progu dziesiątkowego,
 - ✓ Mnoży i dzieli w pamięci liczby przez 2 i przez 5
 - ✓ Rozwiązuje i układa zadania tekstowe jednodziałaniowe,
 - ✓ Zaznacza liczby na osi liczbowej,
 - ✓ Zapisuje wielokrotności liczb i znajduje dzielniki liczb dwucyfrowych,
 - ✓ Rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 5 i 10,
 - ✓ Opisuje część figury za pomocą ułamka,
 - ✓ Porównuje dwa ułamki o liczniku jeden i dwa ułamki o jednakowych mianownikach,
 - ✓ Skraca i rozszerza proste ułamki,
 - ✓ Dodaje i odejmuje dwa ułamki o różnych mianownikach,
 - ✓ Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne,
 - ✓ Porównuje ułamki dziesiętne o tej samej liczbie cyfr po przecinku,
 - ✓ Rysuje proste prostopadła za pomocą ekierki,
 - ✓ Rysuje okrąg o danym promieniu i danej średnicy,
 - ✓ Rysuje odcinki i prostokąty w skali,
 - ✓ Oblicza pola prostokątów i kwadratów,
 - ✓ Rysuje siatkę prostopadłościanów.
3. Ocena **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- ✓ Dodaje i odejmuje w pamięci liczby dwucyfrowe z przekroczeniem progu dziesiątkowego,
 - ✓ Umie zapisać w systemie rzymskim liczby większe niż 100,
 - ✓ Mnoży i dzieli liczby z zerami wewnętrznymi,
 - ✓ Umie zapisać rozwiązanie zadania za pomocą równania,
 - ✓ Rozwiązuje zadania wielodziałaniowe,

- ✓ Dodaje i odejmuje pisemnie ułamki dziesiętne,
 - ✓ Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 1000, 1000,
 - ✓ Zna cechy podzielności przez 3, 9, 4, 25,
 - ✓ Rozumie pojęcie najmniejszej wspólnej wielokrotności i największego wspólnego dzielnika, znajduje je
 - ✓ Porównuje ułamki zwykłe,
 - ✓ Odejmuje ułamek od całości i dopełnia całości,
 - ✓ Wie jak obliczyć pole powierzchni i objętość sześcianu i prostopadłościanu.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- ✓ Rozwiązuje i układa zadania wielodziałaniowe,
 - ✓ Zapisuje i odczytuje liczby do miliarda,
 - ✓ Mnoży i dzieli liczby naturalne sposobem pisemnym przez liczby dwucyfrowe,
 - ✓ Stosuje wszystkie poznane cechy podzielności,
 - ✓ Zapisuje ułamki w postaci nieskracalnej,
 - ✓ Zamienia ułamki zwykłe o mianownikach 2, 4, 5, 25 na ułamki dziesiętne,
 - ✓ Dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach,
 - ✓ Rysuje za pomocą linijki i ekierki proste równoległe,
 - ✓ Oblicza na podstawie planu i mapy rzeczywiste odległości.
5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobra oraz:
- ✓ Rozwiązuje zadania złożone i problemowe
 - ✓ Bierze udział w konkursach matematycznych pozaszkolnych i osiąga w nich czołowe lokaty.

VI. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy piątej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ Zna kolejność działań z użyciem nawiasów i bez nawiasów, w zbiorze liczb naturalnych,
- ✓ Zna pojęcie ułamka jako część całości,
- ✓ Wykonuje cztery działania sposobem pisemnym,
- ✓ Sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
- ✓ Dodaje i odejmuje ułamki zwykłe,
- ✓ Zna elementy wielokąta; boki, kąty wewnętrzne, przekątne,
- ✓ Zna pojęcie prostych prostopadłych i równoległych,
- ✓ Zna jednostki pola,
- ✓ Rozróżnia czworokąty,
- ✓ Opisuje trapez, równoległobok i romb,
- ✓ Oblicza pole kwadratu, prostokąta i trójkąta,

- ✓ Zna budowę graniastosłupa prostego,
 - ✓ Zna jednostki objętości i wzory na obliczanie objętości sześcianu i prostopadłościanu.
2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
- ✓ Oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych
 - ✓ Rozpoznaje bez wykonywania dzielenia liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 100
 - ✓ Rozkłada liczby na czynniki pierwsze,
 - ✓ Porównuje dwie liczby całkowite,
 - ✓ Dodaje i odejmuje liczby całkowite,
 - ✓ Porównuje dwa ułamki zwykłe,
 - ✓ Zapisuje ułamki w postaci nieskracalnej,
 - ✓ Zamienia liczbę mieszaną na ułamek niewłaściwy i odwrotnie,
 - ✓ Zaznacza ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
 - ✓ Dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe i liczby mieszane,
 - ✓ Zamienia ułamki zwykłe o mianownikach 2, 4, 5, 25 na ułamki dziesiętne,
 - ✓ Wykonuje dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie na ułamkach dziesiętnych,
 - ✓ Dzieli ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną,
 - ✓ Zamienia jednostki pola,
 - ✓ Oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów,
 - ✓ Rysuje siatkę graniastosłupa prostego,
 - ✓ Oblicza miary kątów trójkąta.
3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- ✓ Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne,
 - ✓ Zna pojęcie zbioru liczb wymiernych,
 - ✓ Opisuje romb i jego własności,
 - ✓ Kreśli wysokości trójkąta i wielokąta, zna i zamienia jednostki pola,
 - ✓ Oblicza pole równoległoboku, rombu i trapezu,
 - ✓ Zna i zamienia jednostki pola,
 - ✓ Wskazuje na modelu graniastosłupa krawędzie i ściany boczne,
 - ✓ Rysuje siatki graniastosłupów,
 - ✓ Oblicz pole powierzchni całkowitej i objętości graniastosłupów.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- ✓ Dodaje i odejmuje kilka liczb całkowitych,
 - ✓ Wykonuje działania łącznie wielodziałaniowe na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

- ✓ Klasyfikuje trójkąty ze względu na Kąty i boki,
 - ✓ Klasyfikuje czworokąty,
 - ✓ Oblicza długości boków lub wysokości trójkątów, gdy dane jest pole i jedna z wysokości,
 - ✓ Rysuje siatki graniastosłupów w skali,
 - ✓ Rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie pól powierzchni i objętości graniastosłupów prostych.
5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- ✓ Rozwiązuje zadania złożone i problemowe,
 - ✓ Bierze udział w konkursach pozaszkolnych i osiąga w nich czołowe lokaty.

VII. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy szóstej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ Dodaje, odejmuje, mnoży liczby wymierne,
- ✓ Zapisuje ułamki zwykłe i dziesiętne oraz wykonuje na nich działania,
- ✓ Rozwiązuje proste równania i nierówności,
- ✓ Konstruuje odcinek równy danemu lub sumie odcinków,
- ✓ Konstruuje proste prostopadłe i proste równoległe do danej prostej,
- ✓ Zaznacza i odczytuje punkty w układzie współrzędnych,
- ✓ Rozpoznaje ostrosłupy wśród innych figur i potrafi wskazać wierzchołek, ścianę, krawędź,
- ✓ Rozwiązuje zadania tekstowe o tematyce zaczerpniętej z życia codziennego, wymagające co najmniej dwóch operacji rachunkowych

2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- ✓ Dzieli liczby wymierne,
- ✓ Porównuje liczby wymierne,
- ✓ Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne i odwrotnie,
- ✓ Stosuje prawa działań w zbiorze liczb całkowitych,
- ✓ Zaokrągla rozwinięcia dziesiętne do jednego i dwóch miejsc po przecinku,
- ✓ Oblicza wartość prostego wyrażenia algebraicznego,
- ✓ Buduje proste wyrażenia algebraiczne,
- ✓ Zaznacza na osi liczbowej zbiór liczb spełniających nierówność,
- ✓ Odczytuje współrzędne i zaznacza punkty w układzie współrzędnych,
- ✓ Odczytuje z tabel wykresów i diagramów,
- ✓ Konstruuje trójkąt o danych bokach,

- ✓ Konstruuje kąt równy danemu,
 - ✓ Dzieli konstrukcyjnie kąt i odcinek na połowy.
3. Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- ✓ Zna ułamki dziesiętne okresowe
 - ✓ Rozwiązuje zadania z zastosowaniem ułamków,
 - ✓ Przedstawia dane w postaci diagramu,
 - ✓ Opisuje i analizuje konstrukcję,
 - ✓ Konstruuje kąt o podanej rozwartości,
 - ✓ Wyznacza brakujące współrzędne, np. wierzchołka równoległoboku,
 - ✓ Oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupów,
 - ✓ Zaznacza wysokości w ostrosłupach,
 - ✓ Oblicza pole powierzchni ostrosłupa,
 - ✓ Rozwiązuje zadania tekstowe o różnej tematyce.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- ✓ Oblicza wartość wyrażeń arytmetycznych, w których występują liczby wymierne,
 - ✓ Oblicza wartość potęgi o wykładniku naturalnym,
 - ✓ Rysuje diagramy,
 - ✓ Buduje trudniejsze wyrażenia algebraiczne,
 - ✓ Rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań,
 - ✓ Konstruuje trójkąt o danym boku i dwóch kątach, o danym kącie i dwóch bokach, równoległobok o danym kącie i bokach oraz kąty o danej wartości,
 - ✓ Wskazuje osie symetrii figury,
 - ✓ Rozwiązuje zadania tekstowe o graniastosłupach i ostrosłupach.
5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- ✓ Rozwiązuje zadania złożone i problemowe,
 - ✓ Bierze udział w konkursach matematycznych i osiąga w nich czołowe lokaty.

VIII Średnia ważona.

Podstawą do wystawienia oceny półrocznej/końcoworocznej jest średnia ważona uzyskanych ocen cząstkowych.

Obliczanie oceny semestralnej odbywa się według następującego algorytmu: gdzie:

a – suma ocen wagi 5	n_5 – ilość ocen możliwych do uzyskania wagi 5
b – suma ocen wagi 4	n_4 – ilość ocen możliwych do uzyskania wagi 4
c – suma ocen wagi 3	n_3 – ilość ocen możliwych do uzyskania wagi 3
d – suma ocen wagi 2	n_2 – ilość ocen możliwych do uzyskania wagi 2

e – suma ocen wagi 1

 n_1 – ilość ocen możliwych do uzyskania wagi 1

a) Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę.

Formy aktywności	Waga oceny
<ul style="list-style-type: none"> – Praca na lekcji, praca w grupach. – Aktywność na lekcji (lub jej brak). – Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń. – Praca domowa. 	1
<ul style="list-style-type: none"> – Kartkówka. – Odpowiedź ustna. – Wykonanie pomocy dydaktycznych, pracy na rzecz szkoły w ramach przedmiotu. 	2
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwiązanie zadania problemowego. 	3
<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja i prezentacja projektu. – Aktywności połączone z reprezentowaniem szkoły, udziałem w konkursach, wydarzeniach pozaszkolnych związanych tematycznie z danym przedmiotem. – Miniprojekt przedmiotowy lub międzyprzedmiotowy oraz indywidualny projekt badawczy (np. z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych). – Sprawdzian z materiału obejmującego więcej niż 3 tematy a mniej niż cały dział. 	4
<ul style="list-style-type: none"> – Sprawdzian/ praca klasowa/ test. – Test kompetencji, test semestralny. – Diagnozy przedmiotowe. – Egzamin y próbne, sprawdziany próbne. – Udział w konkursie przedmiotowym. 	5

Podstawą do wystawienia oceny półrocznej (końcoworocznej) jest średnia ważona uzyskanych ocen cząstkowych.

b) Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny. Przyjmuje się, że w przypadku poprawiania oceny, ocena z poprawy ma taką samą wagę jak ocena poprawiana.

c) Zależność oceny półrocznej od średniej ważonej:

Nazwa oceny	Ocena	Średnia ważona
celujący	6	5,21 do 6,00
bardzo dobry	5	4,51 do 5,20
dobry	4	3,51 do 4,50

dostateczny	3	2,51 do 3,50
dopuszczający	2	1,71 do 2,50
niedostateczny	1	poniżej 1,71

d) Ocena roczna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej z całego roku zgodnie z tabelą:

Nazwa oceny	Ocena	Średnia
celujący	6	5,21 - 6,00
bardzo dobry	5	4,51 – 5,20
dobry	4	3,51 – 4,50
dostateczny	3	2,51 – 3,50
dopuszczający	2	1,71 – 2,50
niedostateczny	1	poniżej 1,71

Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.